

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 148g/2018

privind excepția de neconstituționalitate
a articolului 35 alin. (3) din Codul de procedură penală
(*contestarea încheierii privind recuzarea*)

CHIȘINĂU

30 octombrie 2018

DECIZIE DE INADMISSIBILITATE A SESIZĂRII NR. 148G/2018
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE A ARTICOLULUI 35
ALIN. (3) DIN CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ
(CONTESTAREA ÎNCHEIERII PRIVIND RECUZAREA)

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Mihai POALELUNGI, *președinte*,
dlui Aurel BĂIEȘU,
dlui Igor DOLEA,
dlui Victor POPA,
dlui Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dnei Eugenia Mîța, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă pe 25 octombrie 2018,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 30 octombrie 2018 în camera de consiliu,

Prezintă următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a articolului 35 alin. (3) din Codul de procedură penală, ridicată din oficiu de către dl judecător Victor Sandu din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în dosarul nr. 1-786/2018, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională pe 25 octombrie 2018, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, se află cauza penală privind învinuirea dlui Ignat Gnilițchi de săvârșirea infracțiunii de escrocherie, prevăzută de articolul 190 alin. (1) din Codul penal.

4. În cadrul ședinței de judecată din 1 octombrie 2018, procurorul a înaintat cererea de recuzare a judecătorului Victor Sandu, conform articolului 33 alin. (5) din Codul de procedură penală, considerând că acesta nu este imparțial, deoarece i-a respins cererea privind aplicarea unei amenzi avocatului.

5. În aceeași zi, dna judecător Geta Chistol a respins cererea privind recuzarea judecătorului, menționând cu această ocazie că încheierea privind soluționarea recuzării nu este susceptibilă de a fi atacată, după cum prevede articolul 35 alin. (3) din Codul de procedură penală.

6. În acest context, dl judecător Victor Sandu a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 35 alin. (3) din Codul de procedură penală.

DECIZIE DE INADMISIBILITATE A SESIZĂRII NR. 148G/2018
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE A ARTICOLULUI 35
ALIN. (3) DIN CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ
(CONTESTAREA ÎNCHEIERII PRIVIND RECUZAREA)

7. Prin încheierea din 2 octombrie 2018, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a dispus trimiterea sesizării privind ridicarea excepției de neconstituționalitate către Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

8. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 26 Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedesește prin lege.”

Articolul 114 Înfăptuirea justiției

„Justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești.”

Articolul 119 Folosirea căilor de atac

„Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și organele de stat competente pot exercita căile de atac, în condițiile legii.”

9. Prevederile relevante ale Codului de procedură penală sunt următoarele:

Articolul 35 Procedura soluționării cererii de recuzare și a declarației de abținere

„[...]”

(3) Încheierea instanței de judecată asupra recuzării nu este susceptibilă de a fi atacată.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

10. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține că prevederile articolului 35 alin. (3) din Codul de procedură penală, care stabilesc că încheierea instanței de judecată în privința recuzării judecătorului nu poate fi atacată, contravin normelor constituționale privind accesul liber la justiție și celor referitoare la dreptul la apărare.

11. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, dispozițiile criticate nu permit o verificare multilaterală, în fapt și în drept, a încheierii instanței de judecată privind recuzarea, prin acest fapt încălcându-se exigențele unui proces echitabil.

12. De asemenea, autorul menționează că prevederile articolului 35 alin. (3) din Codul de procedură penală nu corespund criteriilor de calitate a legii, *i. e.* celor de previzibilitate și claritate.

13. În concluzie, autorul susține că textul de lege criticat contravine prevederilor constituționale cuprinse în articolele 4, 7, 8, 16, 20, 23, 26, 54, 114, 119.

B. Aprecierea Curții

14. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

15. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a Codului de procedură penală, ține de competența Curții Constituționale.

16. Curtea observă că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către dl judecător Victor Sandu din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în dosarul nr. 1-786/2018, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru. Sesizarea este formulată de către un subiect abilitat cu acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

17. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile articolului 35 alin. (3) din Codul de procedură penală, potrivit cărora încheierea instanței de judecată privind recuzarea nu este susceptibilă de a fi atacată.

18. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că prevederile criticate au mai făcut obiect al controlului de constituționalitate din perspectiva unor critici similare în deciziile nr. 17 din 23 martie 2016 și nr. 62 din 19 septembrie 2016.

19. Curtea reiterează că judecarea cererii de recuzare nu vizează fondul cauzei și nu presupune în mod necesar dezbateri în contradictoriu, instanța pronunțând în ședință publică o încheiere privind recuzarea. Reglementând astfel, legislatorul a avut în vedere instituirea unei proceduri sumare de soluționare a cererii. Cererea de recuzare nu

DECIZIE DE INADMISIBILITATE A SESIZĂRII NR. 148G/2018
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE A ARTICOLULUI 35
ALIN. (3) DIN CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ
(CONTESTAREA ÎNCHEIERII PRIVIND RECUZAREA)

constituie o acțiune de sine stătătoare, având ca obiect realizarea sau recunoașterea unui drept subiectiv al autorului cererii, dar o procedură integrată în procesul pendinte, al cărei scop este asigurarea desfășurării normale a judecării. Procedura nu poate crea impedimente la realizarea accesului liber la justiție sau a dreptului la apărare. Prin urmare, drepturile garantate de articolele 20 și 26 din Constituție nu sunt afectate.

20. Curtea nu poate reține, de asemenea, critica referitoare la încălcarea articolului 23 din Constituție. Legislatorul a prevăzut garanții procesuale care permit justițiabilului să-și cunoască drepturile cu o claritate și o coerență rezonabile pentru a evita incertitudinea.

21. Astfel, din interpretarea sistematică a normelor care reglementează căile de atac în legislația națională, Curtea observă că, deși, potrivit articolului 35 alin. (3) din Codul de procedură penală, încheierea de recuzare a judecătorului nu poate fi supusă separat niciunei căi de atac, aceasta poate fi contestată cu apel în baza articolului 400 alin. (2) odată cu fondul cauzei. Dacă instanța de apel constată încălcarea prevederilor privind incompatibilitatea judecătorului și procedura de soluționare a cererii de recuzare de la articolele 33-35 din Codul de procedură penală, aceasta dispune casarea sentinței primei instanțe și rejudecarea cauzei (articolul 415 alin. (1) pct. 3). În aceste condiții, Curtea constată că justițiabilul nu este lipsit de posibilitatea de a contesta încheierea privind recuzarea judecătorului.

22. Având în vedere cele menționate, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* excepția de neconstituționalitate a articolului 35 alin. (3) din Codul de procedură penală, ridicată din oficiu de către dl judecător Victor Sandu din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în dosarul nr. 1-786/2018, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Mihai POALELUNGI

Chișinău, 30 octombrie 2018

DCC nr. 123

Dosarul nr. 148g/2018